

WINDE, Juul de, dichter (Merchtem 13 mei 1893 - Westrozebeke 28 september 1918).

Hij bezocht de lagere school te Merchtem en deed zijn middelbare studie aan het St.-Aloysiuscollege te Brussel. Hij was lid van het toneelgezelschap De Leie te Merchtem, van de harmonie St.-Cecilia en publiceerde reeds voor de oorlog gedichten in de Gazet van Merchtem. In 1914 werd hij opgeroepen voor de militaire dienst en op 8 maart 1916 werd hij onderluitenant; in september van hetzelfde jaar werd hij luitenant. Hij bracht het tot

toegevoegd stafofficier, maar vroeg, toen het bevrijdingsoffensief in aantocht was, ontslag, daar hij niet langer in een Vlaamsvijandig milieu wenste te werken. Hij organiseerde aan het front muziekmanifestaties en trad zelf als dirigent op. Zijn Vlaamse overtuiging bracht hij over op vrienden en regimentsgenoten. In augustus 1918 publiceerde hij het enige nummer van het frontblaadje Merchtem boven! Onder de schuilnaam Juul Liseron bundelde hij ook een aantal oorlogsgedichten onder de titel Granaatscherven (1917). Hij sneuvelde in 1918. Zijn stoffelijk overschot werd tijdens de achttiende IJzerbedevaart, op 22 augustus 1937, bijgezet in de crypte van de IJzertoren.

LITERATUUR: *De Symbolen van de IJzertragedie* (1949, tweede druk, p. 179-207).

LUC SCHEPENS

Naar J. de Winde was de luitenant de Winde-kring genoemd, die in september 1940 in het krijgsgevangenenkamp te Tibor door Vlaamse beroeps-officieren werd opgericht als een studie- en ontspanningskring van Vlaamsgezinde inspiratie (op het aanplakbiljet dat de stichting aankondigde stond een verdoezeld Heldenhuldezerkje uitgebeeld). De kring stond aanvankelijk onder het leiderschap van luitenant L. Reekmans en luitenant-

kolonel E. van Coppenolle en beoogde uitsluitend het cultuur- en ontspanningsleven der Vlaamse officieren te stimuleren. Nadat een grote groep krijgsgevangenen, waaronder de leden van de kring, eind december 1940 van Tibor naar Luckenwalde was overgebracht, poogde een harde kern van jonge officieren de kring in politieke en ideologische zin om te buigen, wat in februari 1941 resulteerde in de toevoeging van een nationaal-socialistisch getint bijvoegsel aan de statuten; aan Reekmans en Van Coppenolle was door de Duitsers inmiddels spreekverbod opgelegd. Op 5 augustus 1941 werden alle officieren uit het kamp repatriëerd, waardoor in feite een einde kwam aan de activiteiten van de Luitenant de Winde-kring. Bij de repressie werden de meeste leden zwaar gestraft (z. ook Luitenant de Winde-kring).

REDACTIE